Dosarul nr. 21rji-269/25 Judecătoria Hîncești, sediul Central
1-25068948-02-21rji-14112025 Judecător: Stanislav Său

D E C I Z I E
în numele Legii

18 mai 2026 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Centru,
în componenţa:
Preşedintele completului, judecător Denis Băbălău
Judecătorii Elisaveta Buzu și Vladislav Schibin

examinând în ordine de recurs, fără participarea părţilor, *recursul declarat de către avocatul Stoian Mihail în interesele lui Arseni Maria-Magdalena* împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 23 octombrie 2025 în cauza penală la demersul avocatului Stoian Mihail în interesele condamnatei Arseni Maria-Magdalena cu privire la aplicarea prevederilor art.91 și 92 Cod penal în privința condamnatei Arseni Maria-Magdalena,-

Procedura de notificare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La 14 mai 2025, prin depunere poștală, avocatul Stoian Mihail în interesele condamnatei Arseni Maria- Magdalena a remis în adresa judecătorului de instrucție a Judecătoriei Hîncești demers cu privire la aplicarea prevederilor art. 91 și 92 Cod penal în privința lui Arseni Maria- Magdalena.

Potrivit demersului înaintat, s-a invocat, că condamnata Arseni Maria-Magdalena la data de 07.04.2025 a depus cerere administraţiei Penitenciarului Nr.7 Rusca, unde este în prezent deţinută, privind posibilitatea aplicării faţă de dânsa a prevederilor art.91, art.92 Cod penal. Prin Hotărârea Comisiei Penitenciarului Nr.7 Rusca din 02.05.2025 cererea condamnatei a fost respinsă din motiv că nu întruneşte condițiile prevăzute de art.92 Cod penal deoarece: anterior i-au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal - 3 ani termen de probă, a fost dată în căutare şi nu inspiră încredere că se poate corija fără executarea pedepsei în locurile private de libertate. Hotărârea Comisiei Penitenciarului Nr.7 Rusca a apreciat-o ilegală, neîntemeiată şi contradictorie deoarece în procesul-verbal sânt indicate datele din

dosarul personal conform cărora: pe parcursul executării pedepsei Arseni Maria-Magdalena a realizat activităţile obligatorii conform raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei şi despre comportamentul condamnatului, pentru participare activă la activităţi culturale şi atârnare conştiincioasă faţă de muncă i-au fost acordate 6 menţiuni, abateri disciplinare nu a comis. Faţă de angajaţii instituţiei are o atitudine satisfăcătoare. Respectă regimul de detenţie. Careva opinii separate sau obiecţii nu au fost. Și-a manifestat nedumerire avocatul privitor la motivele de neîncredere, care nu au fost indicată de comisia penitenciarului. Reieşind din cele expuse, şi având în vedere faptul că condamnata a executat deja mai mult de 2/3 (două treimi) din pedeapsa stabilită, întruneşte toate condiţiile legale privind liberarea sau înlocuirea, în temeiul art.266-267 Cod de executare, a solicitat examinarea sub toate aspectele legale a prezentei cereri în vederea aplicării faţă de Arseni Maria-Magdalena a prevederilor art.91, art.92 a Codului penal.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 23 octombrie 2025, cererea avocatului Mihail Stoian cu privire la înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatei Arseni Maria- Magdalena a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La data de 05 noiembrie 2025, în termenul legal de contestare, avocatul Stoian Mihail, acționând în interesele lui Arseni Maria-Magdalena, a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 23 octombrie 2025, iar ulterior, la data de 24 noiembrie 2025, a depus recursul motivat, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, rejudecarea cauzei, pronunţarea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de aplicare faţă de Arseni Maria-Magdalena a prevederilor art.91 și art.92 a Codului penal.

În susținerea recursului apărătorul invocă că instanța de fond, la examinarea cauzei și adoptarea încheierii, nu a determinat toate circumstanțele relevante pentru justa soluționare a cauzei. Soluția instanței de fond este în contradicție cu prevederile art. 92 Cod penal, care stabilește expres că, în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanța de judecată, ținând cont de comportamentul acestora în timpul executării pedepsei, poate dispune, prin încheiere, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la executarea pedepsei complementare.

Instanța de fond nu a făcut o analiză efectivă a comportamentului deținutei și nu și-a expus convingerea cu privire la corectarea acesteia, bazându-se preponderent pe declarațiile reprezentantului Penitenciarului nr. 7 Rusca și pe faptul că anterior instanțele au aplicat prevederile art. 90 Cod penal, stabilindu-i un termen de probă de trei ani, în cursul căruia condamnata nu ar fi respectat obligațiile impuse.

Totuși, în motivarea încheierii, instanța de fond reține că condamnata a executat termenul necesar pentru a beneficia de prevederile art. 92 Cod penal, iar pe perioada executării pedepsei a avut un comportament pozitiv, a participat și a finalizat

programele necesare reintegrării sociale, nu are titluri executorii restante, nu are sancțiuni disciplinare și a beneficiat de stimulări. Cu toate acestea, instanța a acordat o pondere determinantă conduitei anterioare din perioada termenului de probă, considerând-o relevantă pentru aprecierea comportamentului antisocial și a gradului de îndreptare al condamnatei.

Or, instanța nu a ținut cont de faptul că, în perioada respectivă, Arseni Maria-Magdalena era minoră, neavând capacitatea deplină de a conștientiza consecințele juridice ale conduitei sale.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

Reprezentantul Penitenciarului nr. 7 Rusca, avocatul și condamnata au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe sau completări la cererea de recurs.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

Examinând motivele recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră justificată respingerea acestuia, cu menținerea încheierii instanței de fond pentru considerentele care urmează a fi expuse mai jos.

Conform prevederilor art. 449 alin. (1) lit. a) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefundat.

Conform art. 448 alin.(1) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Conform art. 441 alin. (2) Cod procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444 Cod procedură penală, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

Conform art. 91 alin.(1), (3) Cod penal, (1) Persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, şi

de pedeapsa complementară.

(3) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen se aplică condamnaţilor de către instanţa de judecată de la locul de executare a pedepsei, în baza demersului instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia în condiţiile prevăzute la art. 266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite.

Conform art. 92 alin. (1), (2), (3) din Codul penal, în privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave și grave, instanţa de judecată, ţinând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară. Înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă. La înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, instanţa de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse.

Raportând norma menţionată supra, la prevederile art. 266 alin.(3) Cod de Executare, din care urmează că în cazul în care administrația locului de deţinere refuză să propună liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată, se concluzionează necesitatea examinării primare a posibilităţii liberării condiționate de termen de către Comisia penitenciară, iar în cazul refuzului prezentării de către aceasta a condamnatului în instanţa de judecată, survine dreptul condamnatului de a înainta personal o asemenea cerere în instanţa de judecată.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul penal a stabilit că Arseni Maria-Magdalena a fost condamnată prin sentinţa Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr Lunga din 20 decembrie 2017în baza art. 186 alin. (4), art. 27, 186 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal cu stabilirea pedepsei în conformitate cu art. 70, art. 79 alin. (1) și art. 81 alin. (8), 364^1 Cod penal, după cum urmează: în baza art. 186 alin. (4) – 3 ani și 4 luni, în baza art. 27, 186 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal – 3 ani. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal prin cumul parţial al pedepselor - pedeapsă definitivă în mărime de 3 ani și 6 luni privaţiune de libertate. În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată sub formă de închisoare s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probă de 3 ani, în această perioadă de probă condamnata nu va comite o nouă infracţiune și va respecta condițiile stabilite de instanţă, justificând astfel încrederea acordată. S-a obligat Arseni Maria- Magdalena, să nu-și schimbe locul de trai fără permisiunea organului competent. S-a impus asupra Biroului de Probațiune de la locul de trai al condamnatei obligația de a exercita supravegherea asupra acesteia pe durata termenului de probă și

a condamnării condiționate.

Potrivit încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 iulie 2019 a fost admis demersul consilierului de probațiune a Biroului de probațiune Cahul, fiind anulată condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei față de condamnata Arseni Maria-Magdalena Grigorii în baza sentinţei din 20.12.2017, emisă de Judecătoria Comrat, sediul Ceadîr- Lunga pe art. 186 alin. (4), 27, 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu trimiterea condamnatei să execute pedeapsa numită de 3 ani și 6 luni, închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei. Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din momentul reținerii condamnatei.

Conform Deciziei Colegiului Penal al curții de Apel Cahul din 06 iunie 2023 a fost respins recursul condamnatei Arseni Maria- Magdalena, fiind menținută încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 09 iulie 2019.

Potrivit raportului de evaluare din 02.05.2025 cu privire la realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatei Arseni Maria- Magdalena, membrii comisiei penitenciare au concluzionat că, programul individual de executare realizat și are un comportament pozitiv. La fel potrivit raportului se indică că, condamnata pe parcursul detenției nu a comis nici o abatere disciplinară, la moment nu are sancțiuni active, respect regimul de detenție, are un comportament adecvat față de personalul penitenciarului, cât și față de alte deținute, i-a fost acordat 6 mențiuni de stimulare, nu susține subcultura criminală.

Totodată, prin formularul de stabilire a factorilor criminogeni și protectivi, în raport cu condamnata au fost reţinuţi activi 3 factori criminogeni, și anume infracţiunea a fost comisă la vârsta de 16 ani, lipsa calificării/specialității profesionale, este uşor influenţabilă/comportamente de dependență față de ceilalți. Ca factori protectivi, autorul evaluării a reținut loc de trai stabil, menținerea legăturii cu familia, motivare spre schimbare prosocială, asumarea responsabilității pentru faptele săvârșite, interes pentru învățare.

Potrivit extrasului din procesul verbal nr.8 al ședinței comisiei Penitenciarului nr.7 Rusca din 02.05.2025, condamnata a fost atestată ca persoană care nu inspiră încredere, anterior fiindu-i aplicate prevederile art. 90 Cod penal, - 3 ani termen de probă, a fost anunțată în căutare, din care considerente a fost respinsă de către comisie cererea condamnatei privind aplicarea art. 92 Cod penal.

Raportând prevederile legale incidente la circumstanțele concrete ale cauzei și examinând soluția judecătorului de instrucție prin prisma criticilor formulate, în corelație cu situația de fapt și temeiurile juridice invocate, Colegiul penal constată că hotărârea instanței de fond este una temeinică și legală.

Colegiul reține, că potrivit materialelor cauzei, în ordinea prevăzută de art. 91 alin.(3) Cod penal, nu a fost demonstrat, că anterior adresării în judecată cu demersul privind liberarea de pedeapsă înainte de termen, condamnata Arseni Maria-Magdalena

ar fi respectat procedura extrajudiciară stabilită.

În acest sens, extrasul extrasului din procesul verbal nr.8 al ședinței comisiei Penitenciarului nr.7 Rusca din 02.05.2025, atestă înaintarea solicitării doar privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal.

Potrivit materialelor cauzei, în speță, condamnata Arseni Maria-Magdalena execută pedeapsa în Penitenciarul nr. 7 – Rusca, în baza sentinței Judecătoriei Comrat, sediul Ciadîr-Lunga din 20 decembrie 2017, prin care a fost condamnată în temeiul art. 186 alin. (4), art. 27, art. 186 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal la pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea acesteia într-un penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Se reține că, prin aceeași sentință, instanța a dispus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, stabilind un termen de probă de 3 ani, însă pe durata acestuia condamnata nu s-a conformat obligațiilor impuse, nu s-a prezentat la organul de probațiune, fiind inclusiv anunțată în căutare. Ca urmare, prin încheierea Judecătoriei Cahul din 09 iulie 2019, a fost revocat beneficiul suspendării condiționate a executării pedepsei, dispunându-se executarea efectivă a acesteia.

Astfel, deși pe parcursul executării pedepsei în penitenciar condamnata a manifestat un comportament pozitiv, fiind caracterizată favorabil de administrația instituției, neavând prejudicii materiale neachitate, beneficiind de stimulări disciplinare, iar factorii protectivi prevalează asupra celor criminogeni, Colegiul reține că aceste elemente nu pot fi analizate în mod izolat. Or, condamnata a primit anterior încrederea instanței, fiindu-i dispusă aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea, însă ea nu a justificat încrederea acordată, deoarece a admis în continuarea eschivarea de la organele de probațiune, neexecutarea obligațiilor stabilite și a programelor probaționale, fapt ce a determinat anularea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea.

Astfel, gravitatea infracțiunii comise, coroborată cu conduita anterioară de nerespectare a obligațiilor stabilite în perioada termenului de probă, constituie elemente relevante pentru aprecierea globală a personalității condamnatei și a gradului său de îndreptare, justificând concluzia instanței de fond privind lipsa temeiurilor pentru aplicarea unei măsuri mai blânde.

Colegiul penal respinge ca neîntemeiate argumentele apărătorului, reținând că instanța de fond a examinat cauza cu respectarea exigențelor legale și a apreciat în mod complet și obiectiv circumstanțele relevante pentru soluționarea acesteia.

Contrar susținerilor apărării, dispozițiile art. 92 Cod penal nu instituie un drept automat al condamnatului la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu una mai blândă, ci conferă instanței o marjă de apreciere, în funcție de conduita persoanei pe întreaga durată relevantă, inclusiv anterior executării pedepsei. Or, analiza comportamentului condamnatului nu se limitează exclusiv la perioada detenției, ci presupune o evaluare globală a conduitei acestuia, inclusiv respectarea obligațiilor

stabilite în perioada termenului de probă.

Dreptul discreționar de aplicare a prevederilor art. 92 Cod penal revine instanței de judecată, care a argumentat motivat soluția de respingere a demersului.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de fond a luat în considerare atât comportamentul pozitiv al condamnatei pe parcursul executării pedepsei – lipsa sancțiunilor disciplinare, participarea la programe de reintegrare socială, existența stimulărilor – cât și circumstanțele anterioare relevante, și anume neexecutarea obligațiilor impuse în perioada termenului de probă, care a determinat anularea suspendării condiționate a executării pedepsei.

Din considerentele enunțate, instanța de recurs constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de recurs statuează asupra temeiniciei încheierii judecătorului primei instanțe, considerente pentru care, recursul înaintat de către avocatul Stoian Mihail în interesele condamnatei Arseni Maria - Magdalena urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea încheierii contestate, ca fiind legală și întemeiată.

În baza art.448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, –

D E C I D E:

Se respinge, ca nefondat, recursul declarat de către avocatul Stoian Mihail în interesele condamnatei Arseni Maria-Magdalena și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 23 octombrie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Denis Băbălău

Judecător Elisaveta Buzu

Judecător Vladislav Schibin